

[Gerda Møller.]

Man kan altså ikke beskyldte det konservative folkeparti for ikke i tide at have gjort opmærksom på problemet, men man kan måske nok angribe de ansvarlige for ikke at have lyttet til vore advarsler, men blot have betragtet den af os påpegede fare ved den undergravende virksomhed som overdrevet.

Vi i vor gruppe har desværre måttet erkende, at alle vore initiativer og udtalelser ikke har formået at stoppe misbruget, men at usikkerheden og utrygheden over for udviklingen i flere af vore uddannelsesinstitutioner tværtimod er taget til, og at folkeskolen mere og mere er kommet ud af trit med den almindelige befolknings forventning og krav til skolen, først og fremmest kravet om viden og kundskaber, som skal kunne måles, samt kravet om ansvarsbevidsthed.

Men nu er det altså selveste undervisningsdirektøren for seminarierne og folkeskolen, der, bakket op af undervisningsministeren, tager bladet fra munden i en officiel udtalelse, og dermed bekræftes jo fra ende til anden, hvad vi har sagt gennem flere år. Og så bliver der pludselig røre, der bliver pludselig en voldsom debat over hele landet både i pressen og i befolkningen. Det kan vi da som sagt ikke være utilfreds med, tværtimod, men til gengæld må vi så have lov til at forvente, at undervisningsministeren og hr. Baunbak-Jensen i fællesskab med dette ting foretager sig noget virkelig effektivt for at få bremset dette uvæsen. Tale alene gør det ikke, og hvis undervisningsministeren mener, at hun ikke har pligt til, og at det heller ikke er muligt for hende, at sikre demokrati, åndsfrihed og tolerance i den danske skole, så må det altså være folketingset, der gennem en ændring af formålsparagraffen sikrer, at der skabes mulighed herfor. Og det arbejde går vi da gerne ind i, så meget mere som vi jo selv allerede har fremsat forslag om en ændring af folkeskolens formålsparagraf, som vi finder bedre garanterer alsidighedskravet og ansvarsbevidstheden end den udformning, ministeren giver.

Det nytter jo heller ikke blot at henvise til gældende bestemmelser, for de giver åbenbart ingen mulighed for at gribe ind; det viser erfaringen på flere områder. Hvor-

dan f. eks. gribe ind over for en kollektivt ledet institution? Da jeg i november 1971 stillede den daværende socialminister, fru Eva Gredal, et spørgsmål om en børneinstitution, der drev politisk virksomhed, fik jeg det svar, at man ikke kunne placere ansvaret hos en enkelt eller en enkelt gruppe, fordi institutionen blev drevet på kollektiv basis, men at forholdet var blevet påtalt af socialstyrelsen over for institutionens bestyrelse, og ministeren sluttede sit svar til mig som følger (Folketingstidende 1971-72, sp. 827):

„Efter den afgørelse, der er truffet i sagen, mener jeg ikke, der er risiko for gentagelser, og jeg finder derfor ikke grundlag for at foretage videre i sagen.“

Senere stod vi alligevel over for et nyt tilfælde af grov politisk ensretning i en anden kollektivt ledet børnehøve, men heller ikke her fik det konsekvenser, åbenbart fordi det er svært at placere ansvaret. Nu siges det, at man for nylig oven i købet har udvidet forsøgsvirksomheden med disse kollektivt ledede børneinstitutioner, og det er jeg meget betænkelig ved. Derfor har jeg også i socialudvalget stillet spørgsmål til socialministeren om hele dette problem, fordi jeg finder det forkert at have offentlige institutioner, hvor man ikke kan placere ansvaret hos en bestemt person.

For folkeskolens vedkommende mener vi, at det er dens formålsparagraf, der ikke tydeligt nok angiver det grundlag, skolen skal arbejde på. Vi finder ikke dens indhold tilstrækkeligt til, at forældre med den i hånden kan få ændret forhold, de er utilfreds med. Den giver f. eks. ingen sikkerhed for, at børnene bliver grundigt orienteret om vor demokratiske styreform, og heller ingen sikkerhed for, at børnene ikke præges med en så gold samfundskritisk holdning, at de ikke ser andre muligheder end at vende det voksne samfund ryggen, når de forlader skolen. Dermed får de en langt hårdere start på deres tilværelse end nødvendigt, ja, de bliver måske sociale tabere. Den taler heller ikke om den ansvarsbevidsthed, der er nødvendig også hos eleverne, i takt med at de inddrages i medbestemmelse og medindflydelse på egne forhold.

Efter konservativ opfattelse må der være overensstemmelse imellem skolen og det samfund, skolen skal virke i, og hvis vi for